

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Tigvenitől keletre áttörtük az oláh frontot

Az oláhokat a Topologu folyó mögé vetettük vissza — Alexandriát elfoglaltuk — A dunai kikötőkben 6 gőzhajót és 80 uszályhajót zsákmányoltunk — Turnu-Severin felől délkeleti irányba szorítottuk az oláh csapatokat

Debrecen, november 27.

Romániára sorsdöntő események történnék most, az egymásra rohanó napok újabb és újabb győzelmünk hírét hozzák s e győzelmek egyszersmind a megsemmisülés borzasztó fenyegetését kiáltják ellenségünk felé. A vezérkarok ma ismét olyan eseményeket jelentenek, amelyek mai jelentőségükben is óriási nagyok, de még nagyobbak következményeikben. Egyik legnagyobb esemény ezek között a tigrenii frontáttörés, amely Rumnicu-Valceából kiinduló támadási irányban Curtea Arges felé haladva, a Topologu folyócska mögé vetette vissza az ellenséget. Ez az áttörés ma nagy győzelem még csak, de holnap már hatásaiban mutatkozó döntő esemény. Tudvalevő ugyanis, hogy az oláhok legmakaacsabbul és legszívósabban a Campolung—Dragoslavele vonalon tartják magukat, aminek magyarázata a kapott megerősítésben rejlik. Ez az oláh hadsereg a tigrenii győzelem után már nem tarthatja magát, mert győzelmes csapataink dél felől teljesen a háta mögé kerül s így a körülférés vagy elvágtatás veszélye fenyegeti. Annál is inkább, mert a Prahova-völgy felé keleti irányban történő visszahúzódás esetén is találkozniuk kell a harmadik hadseregcsoportunkkal, amely most Predeal alatt Azugánál semmisíti meg a románok kétségbeesett kísérleteit. A visszavonulás mindenképpen, még délkeleti irányban Bukarest felé is, igen kétséges, mert a Vedeá folyó vonalán győzelmesen előrehaladó Mackensen-hadseregcsoport, amely már Alexandriát is elfoglalta, igen könnyen hamarabb eléri a föltehető visszavonulási vonalat és így négy oldalról szorongatva, csak a megsemmisülés szörnyű esete marad fenn az oláh hadsereg számára. Ez lesz a második román hadseregrész, amely Délnyugat-Romániában véghezvitt legutolsó győzelmes offenzívánk alatt mindenütt elvágtatott. Az egyik az orsovai, a másik most a campolungi lesz. Mindinkább bizonyosabbá lesz az a tegnapi jelzett föltevés, hogy Erdély déli határától, a Dunától és keleten Predeal—Ploesti—Bukarest—Giurgiu vonalaktól határolt területet — kincseshányját — Románia elveszti.

És e nagy veszteségek bekövetkezésének veszedelme Romániára most már annál inkább közelebb van, mert a német-bolgár és osztrák-magyar csapatok ma már az egész Olt-vidéket is birtokukba vették,

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, november 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a Románia elleni harcveronáról:*

József főherceg vezérezredes hadseregcsoportja: A Turnu-Severinnél megvert ellenség délkeleti irányban visszavonul. Osztrák-magyar és német csapatok üldözik. Ezekben a harcokban szerzett zsákmányunk: 28 tiszt, 1200 főnyi legénység, 3 ágyú, 27 telt löszerkocsi és 800 megrakott szekér.

A dunai kikötőkben is gazdag zsákmány jutott kezünkre.

Az Olt alsó folyásától keletre, Alexandriától északra és délre elértük a Vedeá-szakaszt.

Az Olt felső folyásánál az ellenséget a Topologu-szakasz mögé vetettük vissza és Tigvenitől keletre áttörtük az ellenséges állást, mely alkalommal 10 tisztet, 400 főnyi legénységet elfogtunk és 7 gépjegyvert zsákmányoltunk.

Több orosz zászlóaljnak a Negrisora-völgytől északra csapataink ellen intézett támadása eredménytelen maradt.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 27. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése:*

József főherceg vezérezredes arcvonala: Krafft von Delmensingen altábornagynak az Olt két oldalán észak felől előretörő német és osztrák-magyar csapatai a Topologu-szakasz mögé vetették vissza az ellenséget. Tigvenitől keletre a 182. számú száz gyalogezred, amelyet a gyorsabb siker céljából az ellenség előtt felvonult neumaerki 54. számú tábora ágyusezred kitérően támogatott, áttörte az ellenséges vonalakat; elfogott 10 tisztet, 400 főnyi legénységet és 7 gépjegyvert zsákmányolt.

Alexandria fölött és alatt elértük a Vedeá-szakaszt. A várost magát elfoglaltuk.

A románok orsovai csoportjának maradványait csapataink Turnu-Severin felől délkelet felé szorították. Ott más erők állják el útjukat. — A

megvert ellenség véres veszteségei mellett itt 28 tisztet, 1200 főnyi legénységet, 3 ágyút, 27 telt löszerkocsit és 800 megrakott járművet vesztett.

Az Orsova és Ruszcsuk között fekvő dunai kikötőkben eddig 6 gőzhajót és legnagyobb részt értékes rakományokkal telt 80 uszályhajót vettünk birtokunkba.

Mackensen vezértábornagy hadseregcsoportja: Dobrudsában az orosz lovasság és gyalogság több támadást intézett, melyek meghiusultak.

Bolgár zászlóaljnak előretörése Erchesectől keletre visszavetette állásaink előteréből az ellenséget.

A dunai hadsereg, megtörve a románok ellenállását, előrehalad.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, november 27. A bolgár vezérkar jelenti november 27-én:

Román front: Dobrudsában az egész fronton tüzerharc. A III. orosz lovashadosztály támadását meghiusítottuk, Ruszcsuk és Csernavoda között tüzerharc.

A Svistovnál átkelt szövetséges csapatok tervszerűen folytatják Romániában előnyomulásukat. A szövetséges csapatok megszállották Beketew és Calafat városokat.

Bukarest veszedelme

Malmö, november 27. A kis-oláhországi események következtében a román sajtónak az első pillanatban elállt a száva. — A Jassyban megjelenő *Opinia* láthatólag sugalmazott cikkében közli, hogy a németek nehéz mozsárakat vonultattak föl Targu-Jiu ellen és e mindent elsőprő, pusztító ágyúkkal szemben a román tüzeresség tehetetlen volt. A lap felszólítja a szövetségeseket, hogy a lehető leggyorsabban küldjenek nehéz tüzerességet a fenyegetett Bukarestbe.

Az egész román hadsereg az oláhországi fronton

Hága, november 27. A Vaaderland a román fronton levő entente-csapatok elosztásáról jelenti, hogy az oroszok átvették a moldvai határokat védelmére és hogy az egész román hadsereget Oláhországban összpontosították,

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, november 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: A Ludowa-területen visszavertünk ellenséges felderítő osztagokat.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 27. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs újság.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A Kárpátokban a Ludowa-területen orosz felderítő osztagokat, a Negrisoravölgytől északra pedig több zászlóaljat vertünk vissza.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Az orosz miniszterváltás

Genf, november 27. A párisi orosz követséghez közelálló lapok az orosz miniszterelnök-váltást Alexejew tábornok személyes sikerének tekintik, akít Trepow volt közlekedésiügyi miniszter közvetve már előbb is támogattott. A párisi lapok nem írják arról, hogy Trepownak sikerül-e megbízható kormánypartot teremteni a dumában.

***

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, november 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 27. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonala: A Prespa-tó és a Cserna között heves tüzérségi harc. A Parajovától délkeletre fekvő magaslatok ellen intézett erős támadások a német vadász-zászlóaljak szívós kitartásán megtörttek.

A Vardartól keletre az angolok erős tűz alá vették a német állásokat. Ezt követő támadásukat visszavertük.

A Struma mentén felderítő osztagok ütközetei.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, november 27. A bolgár vezérkar jelentései november 27-én:

Macedon front: Egész napos tüzérségi előkészítés után az ellenség megtámadta az 1050-es magaslatot. Német csapatok visszaverték.

A Vardar balpartján hasonló hevességgel előkészített támadást bolgár csapatok vertek vissza.

A görög kormány ellenállása

Lugano, november 27. A *Corriere della Sera* jelenti Athénből: Miután a kormány vizsautasította a fegyverek és a munició kiszolgáltatására vonatkozó követelést, most élénk táviratváltás folyik Fournet tengernagy és a francia kormány között.

A tengernagy tegnap résztvett az *összes entente-hatalmak követeinek ülésén*, akik az ügyet kizárólag katonai szempontból tekintik. A Szalonikiből érkezett csapatok e közben megkezdtek a *semleges zóna* megszállását, azonban a görög kormány vonakodik visszavonni csapatait és legközelebb némely változtatást követel a zóna területén.

A belga-francia harctér

Berlin, november 27. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht trónörökös hadsereportja: A Somme-területen csak gyenge tüzelés. A franciák este tüzelés nélkül megkísérelték, hogy a St. Pierre Vaast erdő déli részébe benyomuljanak. Az árokvédők gépfegyvertüzelése és a tüzérség gyorsan megkezdett zárótüze visszaverte őket.

A trónörökös hadsereportja: St. Mihieltől keletre egyik őrsünk ellen intézett francia vállalkozás megfiusult.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Német hajók bombázták az angol partokat

Berlin, november 27. A Wolff-ügynökség jelenti:

27-ére virradóra tengerészeti haderőnk részei ismét portyázó utat tettek közvetlen az angol tengerpartig. Lovestok közelében elsüllyesztettünk egy ellenséges világító hajót, legénységét elfogtuk. Néhány dugarut szállító semleges gőzöst feltartóztattunk. Ezeket később szabadon bocsátottuk. Tengerészeti haderőnk visszatért a nélkül, hogy az ellenséggel érintkezésbe jutottak volna.

A Tengerészeti Vezérkar Főnöke.

Az áttörés lehetetlen

Rupprecht trónörökös a Somme-menti helyzetről

München, november 27. Rupprecht bajor trónörökös Trefz dr. a *Münchener Neuesten Nachrichten* főszerkesztőjével folytatott beszélgetés során kijelentette, hogy valamennyi bajor törzs dicsőségesen résztvett a Somme-csatában. *Ellenségeinknek, főleg az angoloknak tetemesen nagyobb veszteségeik voltak, mint nekünk.* A Somme-menti legutóbbi harcokban megállapítást nyert, hogy *a franciák legfiatalabb, 1917-iki évfolyama a frontra érkezett.* A foglyok beismerik, hogy *lehetetlen az áttörés.* Az ellenség nyeresége egyáltalában nem áll arányban a súlyos veszteségekkel.

Trefz dr. elbeszélte, hogy Hindenburg egy hannoveri hölgy előtt, aki a Somme-menti térségre utalt, a következő találó hasonlatot mondta:

— Bizonyára van a konyhájában egy-egy repedt fazék; de ugyebár az ilyen fazékban mégis minden ételt meg lehet főzni.

A trónörökös nagyon találónak vélte a hasonlatot, majd a beszélgetés során kijelentette, hogy *a legteljesebb bizalmukat vethetik Hindenburgba és Ludendorffba.* El kell képzelni, mi lenne, ha az ellenség az országban állana. Valósággal tragikus, hogyan pusztítják el a

franciák saját országukat. A sommei harcok óta tüzérségünk megerősödött.

A francia gyalogságot illető megjegyzésre a trónörökös ezt mondta:

— A franciák kitűnő katonák. Az angolok is nagyon bátrak. Hasonlíthatatlan csapatainknak kétszeres dicsősége, hogy e tulnyomó számu, nagyon respektálandó ellenfelekkel szemben oly sikeres ellenállást fejtenek ki.

Arra a kérdésre, hogy a keleti és délkeleti hadműveletek dacára is szilárd marad-e a nyugati front, a trónörökös bizakodó hangon felelt:

— Sohasem fognak áttörni!

***

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, november 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német esti jelentés

Berlin, november 27. A Wolff-ügynökség jelenti november 27-én este:

Nyugaton és keleten semmi különös újság. Romániában az egész Olt-vidék kezünkben van.

Macedoniában a monastíri síkságon és a Cserna-hajlásban levő hegyekben az ellenség súlyos vereséget szenvedett egy nagy támadásának megfiusulása folytán, amely támadás Trnovától Makovoig terjedt.

A trónváltozás

A király holttestét a Hofburgba vitték

Bécs, november 27. Ferenc József király holttestét ma este Schönbrunnból a bécsi Hofburgba szállították. A menet pontban 10 órakor indult meg. Az utvonalon roppant nagy tömeg állott, amely levett kalappal, mély áhítattal nézte a gyászmenetet. Ennek elején lóháton fáklvás lakájok mentek. 11 órakor érkezett a menet a Hofburgba, ahol a koporsót nyomban a kápolnába vitték. A kápolnában megjelent Károly király és Zita királyné is az udvar tagjaival. A koporsó újabb beszentelése után a kápolnát bezárták s az a közönség részére csak holnap reggel 8 órakor nyílik meg.

A trónörökös ezredtulajdonos

Bécs, november 27. A király a következő hadsereg- és hajóhadparancsot adta ki:

Akarom, hogy I. Fülöp fiam, kivel Isten kegyelme ajándékozott meg, mostantól kezdve derék, hősies haderőmhöz tartozzék és kinevezem a *vitéz 17. ezredem tulajdonosává.* Elrendelem, hogy ezen ezred máától kezdve a *koronaherceg* nevét viselje.

KÁROLY s. k.

Károly király első kitiintetettjei

Bécs, november 27. A Rendeleti Közlöny közli, hogy a király *Georgi* báró osztrák landwehr-miniszter, vezérezredesnek különös dicsérő elismerését fejezte ki, *Krobotin* hadügyminiszternek a Szent István-rend nagykeresztjét díjmentesen, *Frigyes főhercegnek a Mária Terézia-rend nagykeresztjét* adományozta és elrendelte, hogy a néhai Albrecht főherceg által viselt nagykeresztet Frigyes főherceg kapja

és viselje. *Hazai* Samu báró honvédelmi miniszternek különös dícsérő elismerésének jelét, *Paar* és *Boltras* főhadsegédeknek a katonai érdemkereszt első osztályát, *Hauss* Antal főtenegernagynak a Lipót-rend nagykeresztjét a hadiékítménnyel adományozta és *Conrad* báró vezérezredest *tábornagygyá* nevezte ki.

A német rendkívüli követ a királynál

Bécs, november 27. *Károly* király ma a királyné jelenlétében kihallgatáson fogadta a rendkívüli megbízatással kinevezett bécsi német nagykövetet, *Wedell Botho* grófot.

Gyászistentisztelet a debreceni templomokban

A temetés napján Debrecenben valamennyi vallásfelekezet templomában gyászistentisztelet lesz.

A városi tanács mai ülésén foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a tanács képviseltesse a várost és magát valamennyi debreceni vallásfelekezet templomában. A gyászistentiszteleteken a megállapodás szerint a várost képviselni fogják a következők:

A római katolikus templomban délelőtt 9 órakor, a református nagytemplomban délelőtt 11 órakor tartandó gyászistentiszteleten Csóka Sámuel polgármester-helyettes, *Szabó Kálmán*, *Vargha Elemér* dr. tb. főjegyzők, *Vásáry István* dr., *Csűrös Ferenc* dr. tanácsnokok, *Magoss György* dr. főügyész és *Kondor Kálmán* főszámvéve.

A görög katolikus templomban délelőtt 10 órakor tartandó gyászistentiszteleten *Tóth Emil* dr. tanácsnok.

Az izraelita templomban délután 3 órakor tartandó istentiszteleten *Tóth Emil* dr. tanácsnok, *Zöld József* tb. tanácsnok, *Miszty Károly* dr. jegyző.

Domahidy Elemér főispán és *Márk Endre* udvari tanácsos polgármester a temetésen vesznek részt Bécsben és így a debreceni gyászistentiszteleteken nem jelenhetnek meg.

Az országgyűlés részvétele Ferenc József iránt

A képviselőház és főrendiház gyászülése

Budapest, november 27.

Az országgyűlés mindkét háza ma adott kifejezést ama mélységes gyászának és fájdalomnak, amelyet Magyarországnak, a magyar nemzetnek szeretett nagy királya halála okozott. A képviselőház délelőtt, a főrendiház délután tartotta meg gyászülését.

A képviselőház ülése

Délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg *Szász Károly* alelnök az ülést, amelyen a képviselők 4-5 kivételével, teljes számban jelentek meg, mindnyájan fekete ruhában.

(A király kézírata)

A formások elintézése után *Tisza* István gróf miniszterelnök királyi kéziratot nyújtott át az elnöknek, aki azt felolvastatta. — A királyi kézirat így kezdődik:

Mi, *I. Károly*, Isten kegyelméből Ausztria császára, Csehország királya, stb., Magyarországnak e néven *IV. apostoli királya*, királyi üdvözlésünket küldjük.

A királyi kézirat megemlékezik *I. Ferenc József* király haláláról, majd így folytatódik:

Kedvelt Hivünk!

Amidőn az uralkodást mint néhai dédnagybátyánk utóda és örököse, az ország törvényei szerint bizalomteljesen elfoglaljuk, addig is, míg lelkiünk sugallatához és a törvény rendelkezéséhez képest mielőbb megtartandó koronázás alkalmából királyi hitlevelünkben tehetnénk bizonyosságot fejedelmi szándékaink felől, az alkotmány, törvény

megtartásáról és mások általi megtartásáról, hű Magyarországnak és társországai javára irányuló törekvéseinkről biztosítunk benneteket, akikhez egyébként királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk.

Kelt Bécsben, 1916. évi november hó 21-ik napján.

KÁROLY s. k.
TISZA s. k.

(Az elnök beszéde)

Elnök ezután a képviselőkkel együtt föléllva, a következőket mondta:

Tisztelt Ház! A fájdalom sokkal nagyobb és igazabb, hogysen a könnyek bőséges omolása és a szívek néma érzése mellett megünné a szavak hosszú áradatát. — Viszont *I. Ferenc József* uralkodása sokkal gazdagabb nagyjelentőségű eseményekben, semhogy a kevés szót parancsoló mostani alkalom keretében megfelelően tudnánk méltatni. A kölcsönös bizalom király és nemzet között vált lényegévé Magyarország története legújabb korszakának, amely biztosította a politikai, társadalmi, közművelődési, közgazdasági fejlődésünk minden előfeltételét. Ezek nyomán a háboru eredményeit, fegyvereink sok fényes diadalát még megérhette, de a nemzet további fejlődését véglegesen biztosító kedvező békét már nem várhatta meg élete hosszú vándorútján elfáradt öreg királyunk. De győzelmeink a csatatereken az ellenség fölött, ki fogják vinni a békét, ha Isten megáldja vele a magyart. — Érezni fogjuk, hogy az örök küzdelmek világából az örök béke birodalmába költözött királyunk jószágos szellemének áldásos emlékezete, mint elevenen ható erő, fogja áthatni az elkövetkezendő korszakot.

Az elnök s a Ház tagjai a beszéd után leültek s az elnök előterjesztette javaslatát, amelyeket a ház elfogadott s határozattá emelte: a Ház részvételenek megfelelő módon kifejezést ad *Károly* király előtt;

az elhunyt király ravatalára koszorút helyez ezzel a felirással: „*I. Ferenc József, Magyarország apostoli királya halhatatlan emlékezetének, hálás kegyelettel — A magyar országgyűlés képviselőháza.*”

a Ház részéről küldöttség megy a temetésre;

a legközelebbi ülés december 5-én lesz a további teendők megbeszélése végett, de a Ház fölhatalmazza az elnököt, hogy szükség esetén hamarabb is összehívassa;

a képviselők 60 napig gyászt viselnek; a megboldogult király emlékét törvénybe iktatják;

a Ház *Károly* királyt és *Zita* királynét ünnepélyesen üdvözli, amire vonatkozóan később tesz megfelelő javaslatot.

(A miniszterelnök beszéde)

Tisza István gróf miniszterelnök: Tisztelt Ház! Érzem feladatom egész súlyát, amidőn a gyász ünnepélyes pillanatában felszólalok. A megboldogult király a magyar nemzetnek nagy alakja volt. Egyike ama történelmi alakoknak, akik évszázados tradíciókkal szakítva, évszázadok utvesztőiből vezették ki a nemzetet. Egyike ő a nemzet nagy jótévedőinek, akik megoldották megoldhatatlannak látszó problémákat. A béke művét tovább folytatta ő, de közben fellegek tornyosultak hazánk felett. Az ellenség gonosz indulatai környékeztek királyunkat és hazánkat. Provokáció provokációt ért s a világ legbökésőbb fejedelme élete alkotmány kénytelen volt kardot rántani. Boldogult királyunk élete nagy művét már nem tudta befejezni. Ő a legtisztább államférfi volt, egész fejedelmi tevékenységében nem ismert mást, mint a kötelességet, egész fejedelmi élete a fardadságot, csüggedést nem ismerő munkából állott. Legyen élő tanúság, fölemelő példa. — Mig magyar él, keresse föl hálás kegyelettel.

(A pártok szónokai)

Ezután a pártok szónokai mondták el beszédeiket. A munkapárt részéről *Khuen-Héderváry* Károly gróf, a függetlenségi párt részéről *Apponyi* Albert gróf, a Károlyi-párt részéről *Batthyány* Tivadár gróf, a néppárt részéről *Zichy* Aladár gróf, a gazdapárt részéről *Szabó* István (nagyatádi), a horvátok

névben *Babits Gyalszky* Lyuba képviselők beszéltek.

Az ülés 12 óra után ért véget.

A főrendiház ülése

Délután 4 órakor nyitotta meg a főrendiház ülést *Jósika* Samu báró elnök, amelyen a főrendek teljes számban jelentek meg.

(Az elnöki beszéd)

A királyi kézirat fölolvastása után *Jósika* Samu báró elnök a következőket mondta:

Méltóságos Főrendiház! A legfájdalmasabb érzéssel adok kifejezést mély gyászunknak, amely benniünket uralkodók elhunytá alkalmából ért. A történelemnek lesz a feladata *I. Ferenc József* nagy történelmi egyéniségét méltatni. 68 évig tartó uralkodásának kezdete és vége között egy történelmi évszázad zajlott le. Ki vállalkoznék arra, hogy fejedelmi bölcsességét, jószágát, megpróbáltatásait, uralkodói nagyságát kellő fényben ragyogtassa? — *Nemzetünk újjáébredéséhez hozzáfűződik neve. Önálló államiségünknek új irányt adott.* Tanácsadói már régebben elköltöztek a földről, munkáját egymaga fejezte be, amely áldása volt békés fejlődésünknek. A világháboru legiszonytatóbb fergetegében távozott a halhatatlanságba, de azzal a megnyugtató tudattal, hunyt le szemét, hogy munkája áldásait élvezni fogja a késő utókor.

(A hercegrímás beszéde)

Csernoch János hercegrímás: Itt, ahol annyiszor nyilvánítottuk hódolatunkat az élő iránt, ugyane helyen elsiratjuk, meggyászoljuk őt, elbucszunk a nagy halottól. Ha életében is szeretettel viseltettük irányában, ugy most szent meghatottsággal szólunk róla. Amióta emberek élnek a földön, mindig szentnek tartották a halott végső akaratát. Mi is tiszteletben tartjuk királyunk végső üzenetét és megfogadjuk, hogy erős hűséggel viseltettünk utódja, a fiatal és gazdag reménységgel utának induló *Károly* király iránt, azzal az elszántsággal, amelylyel elődeink véruket és életüket áldozták *Mária Terézia* királynőnkért. Megértettük, hogy *Károly* király nemcsak *I. Ferenc József* trónjának, hanem szellemének is örököse kíván lenni és minél előbb fel-disszítettni kívánja magát *Szent István* koronájával, amellyel nemcsak az alkotmány tiszteletéről tesz tanúságot, hanem arról is, hogy minél erősebb szálakkal akarja magához fűzni a magyar nemzetet. Az elhunyt király legyen őrző szelleme nemzetünknek.

A főrendiház végül ugyanazon tartalmu határozatokat hozta meg, mint a képviselőház.

HIREK

***

— **Jegyzések a hadikölcsönre.** Az Alföldi Takarékpénztárnál a mai napon a következő nagyobb hadikölcsön-jegyzések eszközöltettek: Nyegován Viktor altábornagy, katonai parancsnok 2000, Lichtschein Jenő és Márton 50,000 (eddig összes jegyzésük az öt hadikölcsönre 210,000), Ungerleider Gábor 25,000, F. S. 20,000, B. E. 15,000, Pinczés Imréné 4000, Deutsch Sámuel 10,000, özv. Török Gáborné 10,000, id. Birinyi Imre 4000, Schwartz Antal 3000, Stegmüller Árpád 2000, Mózsik Lajos 2000, Gál Jenő 2000, Grünfeld Róza 3000, Kertész Dániel 2000, özv. Kecskés Mihályné 2000, Bordás Gábor 1000, Debreceni Bikur-Cholim Egyetlet 1500, Katona András 1000, Danó Juliska 1000, Pálffy Ferenc 1000, Glück Hermann 1000, dr. Rásó Sándor 1000, Bodola János 1000, Kerékgyártó József 1000, Szücs János 1000 korona.

— **Rekvirálják a burgonyát Hajdumegyében.** A rossz burgonyatermesre tekintettel Pákozdy Sándor alispán az Országos burgonya-központtól a vármegye közönsége részére 63 vagon burgonyát kért. A központ azonban azt válaszolta, hogy neki ezt a mennyiséget nincs módjában kiutalni, ezért a kérést áttette a földművelésügyi miniszterhez. A miniszter most érkezett leiratában úgy oldotta meg a kérdést, hogy megengedte, hogy 63 vagon burgonyát az alispán a vármegye területén rekvirálhasson. A termelők, vagy bárki más által is fejenként 1 kiló, holdankint 10 méter-mázsa burgonya tartható csak vissza.

— **József főherceg levele egy 39-es szakaszvezetőhöz.** Annak a meleg és szoros kapcsolatnak, amelyben *József főherceg* katonáival él, élénk tanúsága az a levél, amelyet a főherceg tegnap küldött Debrecenbe *Nagy Jenő* 39-es szakaszvezetőhöz, aki sokáig küzdött az ő parancsnoksága alatt az olasz harctéren. *Nagy Jenő*, aki debreceni fiai s aki civil életében *színész*, a Népopperának volt tagja, levélben szerenese kívánatait fejezte ki *József főhercegnek* abból az alkalomból, hogy vezérezredessé nevezte ki a király. *József főherceg* egy arcképével ellátott levelezőlapra a következő sorokkal köszönte meg az üdvözlést:

József főherceg vezérezredes.

Tábori posta 91.

Nagy Jenő 39-es zugstührer

Debrecen,
Széchenyi-ut.

Vitéz fiam!

Szeretetteljes, meleg üdvözlésed meghatótt. Az Isten áldjon meg érte ezerszer. A sok gratulálók között mindig az én hős katonáim sorai estek nekem legjobban, mert a véres harcokban megtisztult, fölemelkedett lelkekből fakadtak. A Mindenható kíséren minden utadon, vitéz katonám és tegyen boldoggá e nagy küzdelmek befejezése után. Ezt kívánja neked az, ki harcaitok szemtanúja volt két esztendő óta és tudja, hogy mit köszön nektek szent hazánk, a ti hű hadseregparancsnoktok.

Harcitér, 1916. november 21.

József főherceg, vezérezredes.

— **A Debreceni Egyetemi Kör** e hó 29-én este 8 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Tanácskozás a hortobágyi vizgazdaság ügyében.** Ghillányi Imre báró földmívelésügyi miniszter december 5-én délelőtt 10 órára a földmívelésügyi minisztériumba érkeztetett hivott egybe, amelyen a hortobágyi vizgazdaság ügyét fogják tárgyalni. A tanácskozáson Debrecen városát Gruner Lipót tanácsnok, A czél Géza főmérnök és Magoss György dr. főügyész fogják képviselni.

— **A Monostorpályi-uti rablás.** A debreceni törvényszék ma hirdette ki ítéletét a Monostorpályi-uti rablás ügyében. Ez év augusztus hó 21-én éjszaka 1 órakor Nagy Lajos 3. honvédegyalozredbeli honvéd és Szekerák Győző 11. honvédegyalozredbeli rokkant tizedes bekopogtatták Danzinger Lajos monostorpályi-uti kereskedő lakására és Danzinger azon a cimen, hogy ők hivatalos ügyben járnak, magukkal hurcolták s a csónakázó-tó körüli kukoricásban a földre teperték, száját betömtek s összekötötték. A felájult embert otthagya, ezután visszatértek Danzinger lakására, ahol Danzingerét is megkötötték, a házat átkutatták s a szekrényekben talált 1600 korona készpénzt, ékszereket s egy zseborát elraboltak, majd visszatérve Danzingerhez, őt is kifosztották. Nagy és Szekerák, akik a tiszadada uradalomban a cséplésnél voltak alkalmazva, kiléptek a munkából, vonatra ültek és Diósgyőrré utaztak, ahol Szekeráknak menyasszonya volt. Szekerák egy csomó ajándékot is vásárolt s átadta menyasszonyának, akinek családja nagyban készült az eljegyzési lakomára s a vendégek is gyülekeztek, amikor megérkezett Molnár Lajos, a nyomozással megbízott csendőrmester s letartóztatta a két rablót. A debreceni kir. törvényszék elé csak Szekerák került, mert Nagyt a katonai hatóságnak adták át. A vizsgálat során Szekerák beismerte, hogy a Danzingernél elkövetett rablás előtt egy vasuti kocsit is feltörték, abból egy hordó sört elloptak és azt Naggyal kettesben elfogyasztották. A törvényszék Szekerákot rablás és lopás büntetésében mondta ki bűnösnek és ezért 2 évi fegyházra ítélte. Az ítéletben az ügyész és az elítélt is megnyugodott.

— **Cipő-kiosztás.** Azon erdélyi menekültek, akik Debrecenben bejelentett lakással bírnak és cipőket és férföltönyöket kértek, de eddig még nem kaptak, felhivatnak, hogy ezek átvétele végett november hó 29-én, szerdán délután 3 órakor a városháza I. emelet 1. ajtószám alatt okvetlenül jelenjenek meg, ahol a kért tárgyakat átvehetik.

— **A Hadsegélyző Hivatal gyászjelvényével.**

A honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala kemény papírból készült, művészi gyászpaljsot bocsát forgalomba a nemzet érzelmeinek a temetés napján és a nemzeti gyász idején való egységes kifejezésére. A jelvény a legmagasabb hatóságok intencióinak megfelelően, a szövethiány figyelembevételével készült és a belügyminiszter rendeleteinek védelme alatt áll. Egy darab ára 20 fillér, megrendelhető a Hadsegélyző Hivatalnál (V. Akadémia-utca 17.). Ugyancsak a Hadsegélyző Hivatal néhány nap mulva gyász-érmét fog kibocsájtani az elhunyt uralkodó arcmasával. Mindkét jelvény az elesett hősök özvegyei és árvái alapját szolgálja.

— **Sültkrumpli árusítás.** A városi tanács mai ülésén fölhatalmazta a főkapitányt, hogy 20 engedélyt adjon ki sült burgonya árusítására. Egyben kimondta azt is, hogy a sült burgonya árát maximálni fogja.

— **Kötőzsúr.** A Hadsegélyző Hivatal ma, kedden délután 5 órakor tartja meg e heti kötőzsúrt az Arany Bika-szálloda kis hangversenytermében. Az országos és nemzeti gyászra való tekintettel ezúttal a hangverseny elmarad. A Hadsegélyző Hivatal kéri a hölgyeket, hogy a kötőzsúron minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

— **Nagy képes- és mesekönyv-vásár** Antalfynál, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

— **Tizenhetedik gyermeke született egy erdélyi menekültnek.** A világháború nagy szenciációinak idején is feljegyzést érdemel egy csikmegeyi menekült székely ember igénytelen személye, aki azzal szerzett érdemet a nyomdafestékre, hogy a minap a tizenhetedik élő gyermek apjává lett. Kiskanizsán van elszállásolva feleségével együtt és 10 gyermekével Posztuj József gyergyóborszéki 55 éves famunkás. Ezekon kívül Csáktornyan hat férjes leánya van az öreg székelynek elhelyezve, egy sereg unokájával egyetemben. A tizenhat élő gyermekéhez a napokban megszületett a tizenhetedik is, akit László névre kereszteltek. A menekülteket segélyező nagykanizsai bizottság 20 korona jutalmat adott a boldog apának, aki így gyarapszik a háború alatt.

— **A városi fakitermelés.** Kondor Kálmán főszámvevő ma bejelentette a tanácsnak, hogy a tűzifakitermelés megkezdődött s 65 öl fát negyedölenként már ki is osztott. A tanács a bejelentés tudomásulvétele mellett felhívta az erdőmestert, hogy a fakitermelési munkákat szorgalmazza.

— **A jó falusiak.** Mire nem képesek a falusiak, ha a hatóság sehogy sem ellenőrizi pénzüsségükkel kapcsolatos ádrágításukat, arról a baranyamegyei Valpó község árai adnak fogalmat, melyek drasztikus példáját szolgáltatják annak, mit jelent az, hogy ha az árak nincsenek maximálva. A boltosok ott a petróleumot 2.40—3.60 filléres áron mérik literenkint, a cukrot 2—3 koronával, a rizst 10—12 koronával, a teát 6 koronával, a tojást pedig 40 fillérért árusítják darabonként. Valpón minden bőven terem, mert a földbirtokos osztály ott az uralkodó elem. Attól a citrom darabjéért is elkérhetnek 50 fillért.

Egy volt fodrásztanuló,

ki szakmájában egy kicsit jártas, 12—16 korona fizetés és teljes ellátás mellett felvétetik.

FUCHS ZSIGMOND, Balmazújváros.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Megérkeztek az őszi divat ujdonságai

Női ruhakelmék — Bársonyok
Selymek — Velezek

óriási raktára!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út, a főpostával szemben.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri felkutatása 12 szőlő hatvan Hár. Minden további szó 6 Hár. A felkutatás egy óra utána feladott hirdetések 111a szavanként nyolc Hár.

Borbélysegéd
felvétetik Moldnernél,
Kossuth-utca.

Manikűr
vibrációs szépségápolás,
ondolálás, hajfestés, haj-
pótlékok a legmodernebb
kivitelben. Krämer Józsefné
hölygfodrász. József kir.
herceg-utca 3. sz., a Katona
Otthon mellett.

Irodai munkára
keresünk jóírású kisasz-
szonyt. Írásbeli ajánlatot,
esetleges eddigi működé-
si bizonyítványokkal
felszerelve kér Hegedűs
és Sándor könyvkeres-
kedése.

Eladó kedvező fizetési
feltételek mellett:
Csapó-utca 23. szám
alatt lévő ház, valamint
Király-utca 9. szám
alatt lévő ház.

Értekezhetni Debreceni
Gazdák Bankjában, Kos-
suth-utca 17.

Zálogeszközök.
törött aranyat, ezüstöt,
brillians ékszert veszek
és olcsón eladok. Krämer,
Arany Bika-bérház 3.

Kifutó leány

12—14 éves havi fizetés-
sel felvétetik a Kiadó-
hivatalba, Piac-utca 49.
I. em.

Vennék
egy használt nagyobb
fajta szekrényt. Lehet
iratszékény is. Cim a
kiadóhivatalban.

Megjelent

SOÓS KÁROLY kiváló imádságíró

„Bizzatok az Istenben!”

című irodalmi eseményszámba menő

új háborús imádságos könyve,

melynek az a páratlan érdeme, hogy **kezükbe vehetik az itthonmaradottak s hadrakeltek egyaránt s egyenlőképen ajkaikra vehetik a benne foglalt, fenségesen egyszerű, egyetlen szárny-csapással Isten trónjág emelkedő imádságokat.**

Nem tudjuk tehát eléggé melegen és érdeme szerint ajánlani az új háborús imádságos könyvet. Ezt a művet okvetlen el kell juttatnunk palotától a kunyhóig minden hajlékba, — s ami még fontosabb: minden küzdő magyar harcos kezébe. Ezzel teremtsük meg az összedobbanó szívek, itthonmaradottak és katonák között a **lelki kapcsolatot!**

A könyv tartalma 54 imádság és minden imádságot bibliai ige vezet be s egy-egy énekers fejezi be.

A 160 oldalra terjedő imádságos könyv 12×8¹/₂ cm., könnyen zsebbe tehető. Erős vászonkötése évtizedekre szól: ez lesz a háború emlékkönyve, mely megmarad unokáink számára is. A fedél aranykehllyel, gazdag aranynyomással van díszítve.

Ára példányonként 1 korona.

10 példány egyszerre rendelve, darabja 90 fill. Minden példány után 10 fillér portót kérünk. Megrendelések postautalványon eszközölhetők.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala

Debrecen, Ferenc József-ut 49.